696/04

Den 28. april 2004 blev i sag nr. 61.515:

xxx xxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Juristernes og Økonomernes
Pensionskasse
Gothersgade 137
Postboks 2152
1016 København K

afgivet sålydende

u d t a l e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har pensionsforsikring i Juristernes og Økonomernes Pensionskasse, klager over selskabets ændring af de gældende regler for bonustilskrivning, herunder om selskabet opfylder sine løfter om pensionsudbetalinger.

Klageren er endvidere utilfreds med sine manglende klagemuligheder til en offentlig myndighed over pensionskassen og over sit manglende frie valg af pensionsopsparingsinstitut samt over, at Finanstilsynet ikke har realitetsbehandlet en klage fra ham.

Det ligger uden for nævnets kompetence at påkende spørgsmålene om klagemuligheder og valgfrihed, hvorfor nævnet alene kan udtale sig om ændringen af regler for bonustilskrivning.

Det bemærkes, at selskabet ikke er tilsluttet Ankenævnet for Forsikring, men nævnet har i medfør af § 2 stk. 1, 2. pkt., i nævnets vedtægter besluttet at afgive en udtalelse.

Selskabet har over for nævnet i skrivelse af 31/7 2003 redegjort således for sagen:

"JØP skal i den anledning oplyse, at T.H. [klageren] har fået udbetalt invalidepension fra 1.08.2000. Der er tale om en livsvarig, løbende pension.

Ved tilkendelse af pensionen fik T.H. tilbud om enten at få udbetalt den normale pension eller at vælge en forhøjelse af pensionen mod at acceptere en reduceret fremtidig regulering af pensionen. Dette tilbud gav mulighed for at ændre på udbetalingsprofilen.

T.H. fik i brev af 23.06.00 oplysning om, at han kunne vælge mellem den normale pension beregnet med en rente på 3 % eller en forhøjet pension beregnet med en rente på 4 %. Ved at vælge den højere pension, ville de fremtidige årlige bonustilskrivninger blive nedsat med 1 procentpoint. Herved ville pensionen være højere de første ca. 8 år og herefter lavere, end ved at vælge den normale pension. Dette kunne indebære negativ bonus i de enkelte år og dermed en nedsættelse af pensionen.

T.H. svarede i brev af 26.06.00, at han foretrak 4 % pensionen.

…

Pr. 1.01.2000 indførte JØP et nyt beregningsgrundlag med samme grundlagsrente for alle medlemmer, uanset hvornår de var optaget i pensionskassen. Til beregning af pensionerne blev anvendt en rente på 3 %. Ordningen blev gennemført således, at ingen pensioner, hverken eventuelle eller aktuelle pensioner blev sat ned. I foråret 2001 gav Finanstilsynet pensionskassen påbud om at ændre grundlaget, idet Finanstilsynet ikke kunne acceptere en nedsættelse af grundlagsrenten uden det enkelte medlems udtrykkelige accept. Pensionskassen anmeldte herefter det indtil 1.01.2000 gældende grundlag og bonusregulativ med enkelte ændringer.

For T.H. medførte dette, at hensættelser herefter på ny var på et grundlag med grundlagsrenter på henholdsvis 4,25 og 3,7 %. Da han havde valgt udbetaling af forhøjet pension var valget fortsat gældende, men nu beregnet som en 10 % forhøjelse af pensionen. Forhøjelsen indebar fortsat en lavere årlig regulering på ca. 1 procentpoint.

For nogle medlemmer medførte genindførelsen af det gamle grundlag med virkning fra 1.01.2000 en højere pension. Disse medlemmer har fået efterbetalt forhøjelsen med tillæg af renter. For T.H. medførte genindførelsen af det gamle grundlag en stigning af den årlige pension fra 249.960 kr. til 257.388 kr. Denne forhøjelse skyldtes især, at der ved overgangen til det tidligere gældende beregningsgrundlag blev anvendt en anden beregningsmetode til forhøjet pension.

Pensionskassen har på grund af negativt investeringsafkast i 2001 og 2002 fastsat kontorenten til 4,25 % for alle medlemmer begge år, hvilket svarer til den højeste grundlagsrente. Medlemmer omfattet af den højeste grundlagsrente har derfor ikke fået udbetalt rentebonus. T.H. har med sit valg af forhøjet pension sine hensættelser med beregningsrenter på 5,2 % og 4,7 %. Da han har valgt forhøjet pension medfører dette, at pensionen nedsættes med ca. 1 procentpoint.

Det kan supplerende oplyses, at T.H. har fået udbetalt følgende årlige pensioner:

Pr. 1.08.00	249.960 kr.
Pr. 1.07.01	260.124 kr.
Pr. 1.07.02	258.372 kr.
Pr. 2.07.03	256.440 kr.

Pr. 1.07.01 blev differencen mellem 249.960 kr. og 257.388 kr. efterbetalt til T.H. med tillæg af renter. Pr. 1.07.02 og pr. 1.07.03 er pensionen nedsat med 0,7 %."

Klageren har over for nævnet tilkendegivet ønske om en stillingtagen til, om pensionskassen retligt korrekt kan træffe beslutning om en ændret fordeling af bonusrenter m.v. mellem ældre medlemmer af pensionskassen med 4,5 % i grundlagsrente og nyere medlemmer med lavere grundlagsrente til skade for klageren. Klageren har anført, at han ved den denne fordeling, som han er uden indflydelse på, stilles ringere i forhold til det løfte, som pensionskassen i sin tid afgav.

Klageren har i forhold til de beløbsmæssige reduktioner påpeget, at han pr. 1/7 2002 har fået 146 kr. mindre pr. måned og at der pr. 1/7 sker en yderligere nedgang med 2 %.

Klageren ønsker en vurdering af, hvorvidt det er i strid med gældende retsprincipper samt de af pensionskassen afgivne løfter (årlige pensionstilsagn), at en bestemt gruppe, nemlig nydende medlemmer af pensionskassen, skal bære den økonomiske risiko og tåle den økonomiske skadevirkning af en ændret fordeling i pensionskassen af hensyn til dennes soliditet.

Klageren har forelagt problemstillingen for Finanstilsynet, som ved skrivelse af 12/6 2003 bl.a. har tilkendegivet:

> "I den forbindelse kan Finanstilsynet oplyse, at Finanstilsynet påser bestemmelserne i § 31 i lov om forsikringsvirksomhed om betryggenhed og rimelighed i forbindelse med, at selskaberne anmelder deres tekniske grundlag, herunder bonusregulativer og satser til brug for bonusfordeling. Finanstilsynet er forpligtet til at reagere overfor selskabet, såfremt det anmeldte ikke kan anses for at være betryggende og rimeligt over for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. § 31, stk. 7, i lov om forsikringsvirksomhed.
>
> Finanstilsynets kontrol er imidlertid et anliggende mellem tilsynet og selskabet, og de enkelte forsikringstagere er ikke klageberettigede over tilsynets forhold til selskabet, jf. § 240 d, stk. 1, i lov om forsikringsvirksomhed,
>
> Finanstilsynet har derfor ikke mulighed for at orientere Dem om Finanstilsynets vurderinger i forbindelse med pensionskassens anmeldelser. Finanstilsynet kan på det foreliggende grundlag herefter ikke foretage sig videre i sagen.
>
> Finanstilsynet vil dog lade de oplysninger, som tilsynet har modtaget fra Dem, indgå i det almindelige tilsyn med selskabet."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder, at det rejste problem vedrørende bonustilskrivning indebærer sådanne principielle spørgsmål af juridisk karakter, at problemet bør finde sin retlige løsning ved domstolene.

I medfør af § 4, stk. 1, i nævnets vedtægter må nævnet derfor afstå fra at viderebehandle sagen.

Poul Sørensen
formand